

BRUSSEL NOIR

WOUTER
DEHAIRS

Een reeks macabere moorden
houdt de stad in zijn greep

Lannoo

Jeff: *'That's not the way to win.'*

Kathie: *'Is there a way to win?'*

Jeff: *'There's a way to lose more slowly.'*

(Out of the past, 1947)

Brussel Noir – Playlist

Générique, Bande originale du film « Ascenseur pour l'échafaud » -

Miles Davis

There's a man goin' round – Roland Van Campenhout

Trouble's coming – Royal Blood

Bad decisions – The Strokes

In over my head – BLUAI

Further on up the road – Johnny Cash

Ain't no easy way – Black Rebel Motorcycle Club

Preachin' blues – Larkin Poe

How lucky – Kurt Vile, John Prine

Heavy soul – The Black Keys

Hold on – Alabama Shakes

Eden – Hooverphonic

I'll be seeing you – Billie Holiday

Take it with me – Tom Waits

Ergens in de tiende eeuw kwam Karel van Neder-Lotharingen aan in Bruocsella, een kille, natte uithoek van het Heilige Roomse Rijk, en bracht de botten van Sint-Goedele mee. Naar het schijnt bewaarde hij die botten in een speciaal daartoe vervaardigde kist die hij volgens sommigen vereerde met de overgave van een gelovige en volgens anderen met de wanhoop van een waanzinnige. Karel was een ziekelijk jaloerse man die vond dat hij recht had op de troon van West-Francië. Die ambitie maakte een oorlog met de man die op die troon zat, zijn bloedeigen broer Lotharius, onvermijdelijk. Lotharius won, Karel verloor en vond de dood in een cel in Orléans. Het werd gezegd dat Karel Bruocsella, of Brussel zoals het nu heet, een nare, donkere plek vond, doordrongen van een mist die opsteeg uit de vochtige grond en die weigerde weg te trekken, waardoor het moeilijk was, bijna onmogelijk zelfs, om het verschil te zien tussen vriend of vijand, levende of dode.

In de daaropvolgende eeuwen werd de plek die gesticht was op het gebeente van een maagd uit Moorsel, geregeerd door Spaanse, Oostenrijkse, Franse en Nederlandse overheersers. Elk van hen bracht hun eigen gesels mee. Vaak waren die van religieuze aard, want religie is nooit alleen religie, maar politiek en macht en een bodem doordrenkt met het bloed van kettters.

De Franse dichter Charles Baudelaire heeft ooit geschreven dat de mooiste truc van de duivel erin bestond je te laten geloven dat hij niet echt was. Volgens sommigen schreef hij die zin vlak na zijn twee jaar

durende verblijf in het Hôtel du Grand Miroir in de Bergstraat in Brussel. In stegen en straten, in grachten en riolen hangen geesten rond, als vergeten waarschuwingen uit tijden die lang vervlogen zijn en nog altijd voortduren. Niets is ooit voorbij. De herinnering zit in steen, in diepe, koude grond en soms komt ze terug, in de vorm van een kille hand of een rilling langs je rug. De tijd is als een cirkel. De doden zijn er nog, met vreselijk verminkte gezichten en waarschuwingen die niemand durft te begrijpen.

Brussel werd gebouwd op bloed en botten. De stad heeft een geheugen. De tijd is als een dun vlies over gebeurtenissen uit het verleden die nog steeds plaatsvinden.

Hier.

Nu.

In dit verhaal.

DAG EEN

Une oasis d'horreur dans un désert d'ennui!
(*Fleurs du Mal*, Charles Baudelaire)

I

TOEN DE ZON opkwam, lag Pieter-Jan Ceyskens in bed. Het was niet zijn bed. Na een optreden was dat zelden het geval. Ceyskens was de zanger van de populaire band Chemical Reaction. Die naam had niets te maken met het schoolvak, waarvoor hij vroeger uitsluitend onvoldoendes haalde, maar alles met de chemie tussen hem en zijn publiek. Die zat goed, vooral omdat dat publiek voor 99 procent bestond uit jonge, gillende, vrouwelijke fans. Fans die maar al te blij waren om na een uitverkocht optreden backstage te komen voor een *meet and greet*, en meer.

Al was meer soms ook minder, zoals in het geval van het meisje in wiens bed Ceyskens na een korte nacht was wakker geworden. Ze had hem meegenomen naar haar studentenkamer in de Marollen. Die kamer was klein, haar bed nog kleiner, maar zoals zo vaak lag het geluk in een klein hoekje. Het geluk had ook erg luid geklonken. Luid genoeg om de rest van het studentenhuis van roddels te voorzien die nog tot het eind van het academiejaar de ronde zouden doen. Al zou Ceyskens zelf tegen die tijd al lang uit beeld verdwenen zijn. Hij was de meest begeerde single van de Belgische popscene en dat wilde hij liefst zo houden.

Terwijl hij luisterde naar de diepe ademhaling van het meisje, sloop hij uit bed, raapte zijn kleren op, trok ze aan op de gang en liep naar buiten. Het was halfzes 's ochtends. Het regende en de straten waren verlaten. Ceyskens stak zijn handen in de zakken

van zijn leren jas en stapte verder. Het enige wat hij hoorde, was het geluid van zijn halfhoge laarzen op de straatstenen. Even nog dacht hij aan het meisje dat hij had achtergelaten. Haar kussen hadden gesmaakt naar kersenkauwgom. *Cherry chewing gum kisses*. Goede titel. De rest van de song zou zichzelf schrijven.

Hij sloeg de hoek om bij de Wolstraat en zag verderop een grote koelkast onder een flikkerend straatlicht staan. Zwerfvuil was niets nieuws. In deze stad werden meubels, wasmachines, soms zelfs hele keukeninterieurs op straat gedumpt. De flikkerende straatlamp verspreidde een gezoem dat intenser werd naarmate hij dichterbij kwam. Ergens klonk een hooggejank. Waarschijnlijk vossen. 's Nachts verlieten ze hun holen in het Zoniënwoud en trokken de stad in, op zoek naar voedsel. De deur van de koelkast stond op een kier. Door de kier kon hij iets zien bewegen. Het maakte een snuivend, bijna grommend geluid. Terwijl zijn hart hamerde in zijn keel, liep Ceyskens langzaam dichterbij en bukte zich om te zien wat het was. Vlak voor zijn voeten stooft een zwarte rat weg. Ceyskens sprong op en vloekte luid. Het beest had met zijn glanzende, harige lijf tegen de deur geduwd, waardoor de spleet iets groter was geworden. De geur die uit de koelkast walmde, deed hem kokhalzen. Met zijn neus verborgen in de kromming van zijn elleboog trok hij de deur verder open. Het flikkerende straatlicht viel op de inhoud. Eerst wist hij niet precies waarnaar hij keek. Daarna ontwaarde hij een voet en een hand en een arm.

En een gezicht waarvan de dode ogen hem aanstaarden.

2

KELLER BRIK ZAT op zijn stoel en keek door het raam. De Keltenlaan in Brussel toonde een dwarsdoorsnede van de stad, die op haar beurt weer een miniatuurweergave was van de rest van het land. Als hij wilde weten hoe het land ervoor stond, moest hij gewoon uit het raam kijken. Of dat hield Brik zichzelf toch voor, terwijl hij zat en staarde en zijn eerste kop koffie van de dag dronk.

Het was acht uur en het miezerde. Dat was in deze stad niets bijzonders. Ofwel regende het, ofwel miezerde het. De zon, dat was iets voor brochures in een reisbureau. De ochtendspits was op gang gekomen en die duurde tot na middernacht. Kalme uren waren hier even zeldzaam als een broodje ham in de nieuwe vegan bistro verderop in de straat. Vroeger had zich daar een café bevonden, nu niet meer. De dingen veranderden. Brik was zelf een van die dingen. Zijn gezondheid had hem de laatste tijd meer parten gespeeld dan hem lief was. Je wordt ouder, papa. Wie zong dat ook alweer? Alleen was Brik geen papa. Ouder werd hij wel. Zijn huisarts probeerde hem al jaren te overtuigen om te stoppen met drinken en roken. Of met roken en drinken. De volgorde varieerde soms, de boodschap nooit. Dus had Brik de fles opgeborgen. Hij wist precies waar ze stond, binnen handbereik. Hij raakte ze soms aan, als een oude bekende. Je wordt sentimenteel, papa. Had iemand dat ooit gezongen? De fles was dus gegaan, maar de sigaret was gebleven, al probeerde hij ook daarmee te minderen. Alleen na het eten gunde

hij zichzelf er een. Hij betrapte zichzelf erop dat hij sindsdien meer en vaker at, wat zijn gewicht niet ten goede was gekomen. Om te voorkomen dat hij te dik werd, was hij beginnen te joggen in het Zoniënwoud. Met elke pas schreeuwden zijn longen hun protest uit. Het was waarschijnlijk makkelijker om gewoon te stoppen met roken, maar dat vertikte hij. Hij wilde niet zo'n gezondheidsgoeroe worden die drie keer per dag gemixte groentesapjes slurpte. Die types leken verdacht veel op wandelende reclameblokken voor een anale detoxkuur. En meer nog: ze waren stuk voor stuk doodsbang voor de dood. Hij wilde niet beweren dat hij dat niet was, maar tenminste had hij de dood al een paar keer in het gezicht gekeken. Het was geen mooi gezicht, het was een spuuglelijke smoel, met ingevallen wangen, een mond vol zweren en wangen vol puisten. Maar hij had niet weggekeken. Sindsdien was zijn angst voor de dood wat verminderd. In plaats van elke nacht schreeuwend wakker te worden, gebeurde dat nu nog maar om de twee nachten. Een vooruitgang van vijftig procent. Als het zo verderging, kwam de ideale wereld binnen handbereik. Al was dat nog altijd een wereld waarin hij geen glas meer mocht drinken, waardoor het nogal meeviel met zijn enthousiasme.

Op de radio had de nieuwslezer het over Brussel. Nieuws en Brussel, dat was meestal geen gunstige combinatie. Elk bericht leek de laatste nagel in de doodskist van de stad te willen kloppen. Deze keer ging het over de nieuwe metrolijn 3. De kosten voor de aanleg van die lijn swingden de pan uit. Dat klonk leuker dan het was. De reële prijs van het project werd ondertussen geschat op meer dan vier miljard euro, terwijl de originele kostprijs rond het miljard lag. Er was dus geen geld meer, waardoor de werken nu al maandenlang stillagen. Omwonenden en handelszaken in de buurt van de nieuwe lijn, die zich als een hartaderbreuk door stukken van de stad slingerde, klaagden al maanden steen en been. Ze konden klagen tot ze hees waren, of dood, dacht Brik, want in deze stad raakten problemen zelden snel opgelost. Ze raakten zelfs met moeite traag opgelost. Gelukkig compenseerde de stad het gebrek

aan geld met een overvloed aan cafés, waar allerhande zorgen tijdelijk weggespoeld konden worden. Al had Brik daar weinig aan.

Aan de overkant keek een man op naar Briks raam. Hij droeg een pak en zag er belangrijk uit. Brik wist niet of de man hem kon zien. Waarschijnlijk was het enige wat hij zag een reflectie van de permanent bewolkte Brusselse lucht. De man wendde zijn blik af en stak de straat over. Even later ging de bel. Brik liep naar de intercom en drukte op de knop die de voordeur een verdieping lager uit het slot deed springen. Helemaal beneden in het gebouw bevond zich een bierwinkel, helemaal boven woonde sinds kort een Griekse man die als verzekeringsmakelaar werkte. Tussen de twee bevond zich het detectivekantoor Brik&Van Meer. Brik had het kantoor ondergebracht in zijn flat, of zijn flat in het kantoor, waardoor de grens tussen zijn privéleven en zijn job nogal vaag was. Dat had hem in het verleden al ettelijke relaties gekost, maar zo was het nu eenmaal. Zijn leven was te nemen of te laten. Meestal dat laatste, vonden de meesten.

Hij deed de deur van zijn kantoor uit het slot en liep terug naar zijn stoel.

‘Kan ik binnenkomen?’ hoorde Brik een aantal seconden later. De ‘o’ leek meer op een ‘oow’. Een Nederlander.

‘Er is geen wachtwoord’, antwoordde Brik.

De man kwam de kamer in. Hij hield een lange regenjas vast, die hij over zijn arm had geplooid. Hij droeg, zoals Brik al had gezien, een strak, donkerblauw maatpak. Geen confectie. Uit het borstzakje van zijn colbert haalde hij een kaartje tevoorschijn en schoof dat over Briks bureautafel.

‘Ik werk voor meneer Demeester.’

Sommige familienamen, zoals Gandhi of Hitler, hadden geen voornaam nodig. Hun reputatie ging hen voor. Demeester, voornaam Paul, viel ook in die categorie. Hij was een politicus, geboren en getogen in Brussel. In zijn jeugd was hij er uitgemaakt voor ‘flamouche’, ‘flaps’ of ‘sale flamand’; vernederingen die hij in de decennia daarop had gebruikt als brandstof voor zijn politieke carri-

ère. Jaar na jaar was hij harder gestegen in de peilingen, tot hij nu, als vijftiger, opeens een van de belangrijkste kopstukken aan de Vlaamse kant van het politieke spectrum geworden was. Zijn doel: Brussel én België hervormen. Het Vlaamse publiek had er wel oren naar. Demeester was dan ook een vlotte prater. Bovendien had hij een glanzend zilvergrijs kapsel dat geen millimeter bewoog, en een glimlach waarop je een betonmolen kon balanceren. Zijn boodschap: migratie betekende het einde van de beschaving. Zijn stokpaardje: de verrotting van Brussel, waar junkies, mensensmokkelaars en drugsbaronnen de scepter zwaaiden. Zijn remedie: elke migrant terugsturen. Hij zou er zijn handen vol mee hebben, in een stad met 186 verschillende nationaliteiten.

Brik keek naar het visitekaartje. Daarna keek hij weer naar de man.

‘Meneer Demeester neemt vanavond deel aan een debat aan de Vrije Universiteit Brussel.’

Brik bleef nog altijd zwijgen. Het was beter de klant het woord te laten voeren. Hij viel die klant meestal pas in de rede, wanneer hij zijn tarieven doorgaf.

‘Zoals u zich kunt voorstellen, zal de ontvangst in deze stad mischien niet helemaal zonder slag of stoot verlopen.’

De man verstond de kunst van het understatement. Geen wonder dat hij in de politiek werkte. Brik plooidde zijn handen onder zijn kin en liet zijn twee wijsvingers tegen zijn lippen rusten. Zo zag hij er intellectueel uit, dacht hij, of op zijn minst geïnteresseerd.

‘Daarom zou hij graag willen dat u zijn hoofd van beveiliging wordt, voor een dag, voor de duur van het debat, zeg maar. Maar als uw diensten hem bevallen, kan het contract altijd verlengd worden, mocht u daar interesse in hebben. We kennen uw standaardtarieven van uw website. Gezien de urgentie van het verzoek, heb ik de toelating gekregen om uw standaarduurloon te verdrievubbelen.’

Een website. Juist. Daar had Gwen voor gezorgd. Iets met de eenentwintigste eeuw en dat het tijd werd om eraan deel te nemen.

‘Normaal gezien doe ik geen beveiligingsopdrachten’, zei Brik.

‘Dat weet ik. Daarom hebben we ook het driedubbele van uw standaardloon geboden, meneer Brik.’

Sterk argument.

‘Hoofd van beveiliging, zegt u, meneer... Sorry, wat is uw naam eigenlijk?’

‘William Dekker.’

‘Meneer Dekker. Ik neem aan dat meneer Demeester op dit moment al over beveiliging beschikt, toch? Waarom wil hij mij dan nog inhuren?’

‘Meneer Demeester heeft onlangs de samenwerking moeten beëindigen met het hoofd van zijn beveiliging, omdat de man niet zo loyaal was als gedacht. Dat is nog iets wat u moet weten over meneer Demeester: hij verwacht dat zijn werknemers doen wat van hen verwacht wordt en vooral dat ze niet doen wat niet van hen verwacht wordt.’

‘Zoals...?’

‘Info lekken aan de pers.’

De man zweeg even en richtte zijn blik op Brik.

‘We zijn bij u terechtgekomen, omdat u zo langzamerhand een reputatie heeft opgebouwd en omdat u, in de woorden van meneer Demeester zelf, de beste bent die er is.’

Alweer een sterk argument.

‘Wel, wat is uw antwoord?’ vroeg de man.

Brik leunde achteruit. Eerlijk gezegd liep hij niet warm voor het voorstel, maar hij verdrong nu ook niet echt in het werk.

‘Daar moet ik even over nadenken.’

‘Oké’, zei de man die op zijn Rolex keek, ‘neem gerust uw tijd, maar binnen tien seconden sta ik op en ga ik naar de concurrentie.’

‘Ik doe het’, antwoordde hij, als een ezel die bang was dat de dikke, vette wortel voor zijn neus weggekaapt ging worden.

‘Mooi zo.’

William Dekker ging staan en stak zijn hand uit.

‘Welkom bij de verandering.’

‘Wat?’

Pas dan bedacht Brik dat het de slogan was van de partij. Zo’n slogan had ooit progressief en links geklonken. Tegenwoordig werden politici nog liever betrappt op overspel of fraude dan op een linkse uitspraak.

Brik nam de hand aan.

‘Ik neem aan dat er contracten getekend moeten worden?’

‘Helemaal juist,’ zei Brik, die een standaardcontract uit de lade nam en op de stippellijn van het uurloon het driedubbele van zijn standaardtarief invulde, ‘twee keer tekenen op de laatste pagina.’

De man zette zijn krabbel in tweevoud en stak een exemplaar van het contract in zijn aktetas.

‘Goed,’ zei hij, ‘meneer Demeester verwacht u.’

‘Nu meteen?’

‘Tijd is geld, meneer Brik.’

De man draaide zich om en liep het kantoor uit. Brik nam zijn kop vast en goot het laatste restje koffie in zijn keel. Hij wenste dat er iets anders in die kop had gezeten. Iets sterkers. Hij had het gevoel dat dat in de komende uren nog goed van pas zou komen.

3

HOOFDINSPECTEUR RINA VERSTREPEN van de Federale Gerechtelijke Politie van Brussel stapte onder het politielint door naar de witte tent die verderop was opgetrokken. Die tent was noodzakelijk, want ze bevonden zich op de Kleine Ring, ter hoogte van de Hallepoort, tijdens het spitsuur. De lokale politie was bezig het verkeer van twee rijstroken naar een te herleiden, met als gevolg dat er een file stond tot ver voorbij de Kruidtuin. En elke bestuurder die stapvoets langs de tent reed, probeerde een glimp op te vangen van wat erin te zien was.

Om verdere contaminatie van de plaats delict te vermijden, trok Verstrepen een beschermend pak aan en liep in de richting van Felix Jacobs. Die laatste was al bijna vier decennia aan de slag als forensisch arts en dacht nog niet aan stoppen. Verstrepen zag dat hij op zijn knieën voor een geopende koelkast zat, bijna in een devote houding.

‘Hoofdinspecteur,’ zei Jacobs, die zich half omdraaide, ‘dit wordt er eentje voor de annalen. Al is *eentje* misschien het verkeerde telwoord.’

Naast Jacobs was een lid van de technische recherche foto’s aan het maken van de inhoud van de koelkast. Verstrepen keek eerst naar de fotograaf en liet haar blik daarna afdwalen naar datgene waarvoor ze gekomen was. De verschillende schappen waren uit de koelkast gehaald en de volledige binnenruimte was volge-

stouwd met menselijke lichaamsdelen. Helemaal bovenaan lag een hoofd. In haar vijftienjarige carrière had ze al het een en ander gezien, maar nog nooit een dergelijk schouwspel.

‘Eerste vaststellingen?’ vroeg ze.

‘Wel, het slachtoffer is overleden, vrees ik.’

‘Gaat het om één slachtoffer? Of meerdere?’

‘Voorlopig tel ik maar één hoofd, hoofdinspecteur, maar dat betekent uiteraard niet dat we hier naar de overblijfselen van een enkel slachtoffer kijken. De autopsie zal daarover uitsluitsel moeten geven.’

‘Kunt u een inschatting geven van het tijdstip van overlijden?’

‘Zoals u kunt zien, liggen de restanten in een koelkast. Als die koelkast ook echt gewerkt heeft, dan kan dat invloed hebben gehad op het ontbindingsproces. Daarom is de enige boodschap die ik u op dit moment kan meegeven geduld, geduld en nog eens geduld, hoofdinspecteur.’

Verstrepen draaide zich om en liep de tent uit. Daar zette ze haar mondmasker af en haalde een paar keer diep adem. Achter het politielint had zich een menigte verzameld. Verderop zag ze ook de eerste reporters met een telelens opduiken. Aasgieren. Vroeger moesten die types nog politiemensen omkopen voor informatie. Doordat iedereen tegenwoordig via sociale media nieuws kon verspreiden, werd de pers gratis op de hoogte gehouden van wat er zich afspeelde in de stad. Nog even en het zou hier krioelen van de fotografen en cameraploegen. Een persconferentie drong zich op. Al moest zij zich daar niet mee bezighouden. Dat was voor de mensen met kroontjes op hun epauletten.

Verderop bevond zich de jongeman die de resten had ontdekt. Hij zag lijkbleek. Voor ze op hem toestapte, keek ze nog even rond en telde op het eerste gezicht drie veiligheidscamera's. Als je daar de verkeerscamera's in de brede omgeving bij optelde, kwam je aan een schat van potentieel beeldmateriaal van de plaats delict. Er was ook een grote kans dat een van de bewoners van de omliggende woonblokken iets had gezien. Eerst moest ze de camerabeelden